

Är det skolan och lärarna som skall bryta utanförskapet?

Den välvilliga integrationsministern Nyamko Sabuni faller in i det vanliga och återkommande ropet på att lärarna skall vara karismatiska hjältar som ”måste hjälpa ungdomar långt innan de hamnar i arbetsmarknadsåtgärder. När skolan inte lyckas riskerar alla andra att misslyckas”.

Men innebär detta inte samtidigt att det kommer att betraktas som skolans och lärarnas fel om de inte ”lyckas”? Debatten om vilka krafter som skapar samhällets strukturella problem vrids hela tiden åt fel håll om inte helt andra fakta i målet tas som utgångspunkt. Skolan har varit och kan fungera som en viktig kraft för social sammanhållning och ökad jämlikhet, men knappast under de villkor som de flesta politiska partier i dag förefaller vara överens om/inte vågar eller vill ifrågasätta: ett skolsystem med snabbt växande klyftor och ett expansivt friskolesystem som i valfrihetens namn inte tar sitt samhällsliga ansvar, och som ”får och kan” utnyttjas av föräldrar och deras barn och ungdomar för privata strävanden samtidigt som den (kommunala) skolans övergripande målsättning – att vara en mötesplats för gemenskap mellan olika och skapa såväl politiskt kapabla som socialt produktiva medborgare för demokrati – urholkas av samma process.

Tomas Englund, professor i pedagogik, Örebro universitet, redaktör för tidskriften Utbildning & Demokrati – tidskrift för didaktik och utbildningspolitik.

Publicerat på DN:s nätbilaga 2010-07-13 19:05